

‘Beeldend’ maken Ommen en Harderberg rioleringsplan toegankelijk

GRP nieuwe stijl voor brede doelgroep

Zowel in Ommen als in Hardenberg is een nieuw Gemeentelijke Rioleringsplan vastgesteld (GRP 2018-2022). De twee gemeenten presenteren hun visie op riolering en water in een eigentijdse vorm: het beeldend plan. Het betreft een website met veel beeldmateriaal en toegankelijke teksten. Uitgangspunt is steeds: „Wat willen we bereiken en wat merkt de inwoner daarvan?”

Hardenberg en Ommen spelen in hun nieuwe GRP in op komende klimaatveranderingen. Centraal staat het op een duurzame manier klimaatrobuust maken van het rioolstelsel. Wethouder Theo Katerberg van de gemeente Ommen: „We hebben een kwalitatief goed systeem dat functioneert zoals het hoort. Maar in de toekomst gaan wij door klimaatverandering waarschijnlijk meer hevige buien krijgen en perioden van droogte. Ook daar willen we op voorbereid zijn.” De gemeenten geven in hun GRP aan op welke manier zij het riool- en watersysteem bestand maken tegen het toekomstige klimaat. Katerberg: „Dit doen wij door met inwoners en samenwerkingspartners passende maatregelen te ontwikkelen en uit te voeren. Zo houden we in de toekomst droge voeten, maar zorgen we ook dat planten, bomen en sloten niet verdrogen.” Dit is maar één van de speerpunten van de gemeenten. Ook de andere doelen krijgen de aandacht zoals volksgezondheid, kwaliteit van de leefomgeving, duurzaamheid en circulariteit.

Regionale samenwerking

De gemeenten Ommen, Hardenberg,

Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen, WMD Drinkwater en het waterschap Vechtstromen bundelen hun krachten in ‘Samenwerking Noordelijke Vechtstromen.’ Zij werken samen om het riool- en watersysteem efficiënter te beheren, kosten te besparen en kwetsbaarheid te verminderen. Zo wordt de kwaliteit van de waterketen behouden en verbeterd en waar mogelijk een bijdrage geleverd aan de leefomgeving. De partijen van het samenwerkingsverband hebben samen één basis-GRP opgesteld. Dit regionaal gedragen GRP is een document met veel tekst en geschreven voor professionals. De gemeenten Ommen en Hardenberg willen echter graag een brede doelgroep bereiken. Riolering en waterbeheer is immers van belang voor ons allemaal. Daarom is ervoor gekozen om het basis-GRP om te zetten naar een beeldend GRP.

Waarom een beeldend plan?

Ommen koos al eerder, samen met andere Overijsselse gemeenten, voor een beeldend plan. Ook daarbij ging het om een onderwerp dat raakt aan de openbare ruimte én van belang is voor inwoners en bedrijven, namelijk openbare verlichting. De projectleider, Berend Jan Ger-

rits, is positief: „Het is heel voorspoedig verlopen. Ik heb alleen maar positieve dingen terug gehoord over het proces en het beeldend plan. Extra voordeel is dat het beeldend beleid ‘licht in de openbare ruimte’ nu 24/7 zichtbaar is.”

In de enquête, die deel uitmaakte van het proces om het maatschappelijk draagvlak te versterken, schreven inwoners en bedrijven van Ommen onder andere als reactie: ‘Duidelijk weergegeven, snel vindbaar, goede informatie en goed leesbaar’; ‘geeft een goed beeld van de huidige situatie’ en ‘niemand kan meer zeggen dat hij niet geïnformeerd is!’. Het beeldend plan openbare verlichting won eind 2016 de Inspiratie Award van branchevereniging OVLNL.

Vanwege die positieve ervaringen besloten Ommen en Hardenberg om ook het beleid voor het taakveld Riolering en Waterbeheer beeldend weer te geven voor bestuurders, inwoners en bedrijven. Modern communiceren in een vorm die past bij de uitgangspunten van het GRP: toekomstbestendig en samen met anderen.

Breng riolering in beeld

Beleidsdocumenten over een technisch-inhoudelijk thema, zoals riolering, worden vaak alleen door vakgenoten gelezen. Het beeldend plan brengt daar verandering in. Op de speciale website beschrijven de gemeenten overzichtelijk en duidelijk hun werk aan het riolerings- en watersysteem. En geven ze tips aan inwoners en bedrijven, zodat ook zij een bijdrage kunnen leveren door goed om te gaan met regen- en afvalwater. De vele foto's tonen beelden uit de eigen gemeente. Dit vergroot de herkenbaarheid voor inwoners en bedrijven.

De diverse onderwerpen zijn eenvoudig te vinden en in korte tekstjes beschreven. De lezer klikt alleen die thema's aan die hem of haar interesseren. Afbeeldingen verduidelijken nieuwe technieken in één oogopslag. Het hoeft geen mysterie te blijven wat een vuilfuik of een bergbezinkbassin is. Wethouder Jannes Janssen van gemeente Hardenberg: „Participatie en communicatie vormen een belangrijk onderdeel bij de realisatie van dit GRP. Met het Beeldend GRP kunnen wij onze inwoners beter uitleggen waar we mee bezig zijn en waarom. Dit past ook in de lijn van de nieuwe Omgevingswet. Wij wil-

The making of ...

Het is niet nodig om al een ‘papieren’ beleidsplan te hebben, zoals bij Ommen en Hardenberg het geval was. De beleidskeuzes kunnen worden gemaakt tijdens het maken van het beeldend plan. De beleidsmedewerker voor riolering is ook verantwoordelijk voor beleid in beeldende vorm, maar met extra betrokkenheid van collega's bij communicatie en participatie, en het externe bureau - in dit geval de Kok & partners en Licht en Donker Advies - dat het beeldende plan heeft ontwikkeld. De kosten van een dergelijk plan zijn iets hoger dan van een regulier beleidsplan. Dit komt omdat er een website gemaakt wordt, met teksten voor diverse doelgroepen en veel beeldmateriaal. Ook het maatschappelijk draagvlakproces zorgt voor extra ureninzet.

Voor meer informatie zie:
www.beeldendplan.nl

Links naar de twee gemeentelijke rioleringsplannen:
www.ommen.nl/rioleringsplan
www.hardenberg.nl/rioleringsplan

len met inwoners maatregelen uitwerken voor een klimaatrobuust riool.”

Bestuurders enthousiast

Aan de hand van het beeldende rioleringsplan nam wethouder Janssen basisschoolleerlingen mee in de wereld van het rioolstelsel. „We willen jongeren laten zien wat er bij komt kijken om droge voeten te houden. Waar alles naar toe gaat wat ze door de gootsteen en de wc spoelen. En hoe je kunt omgaan met regenwater. Dan gaan zij er nu en straks als volwassenen milieubewuster mee om.”

Het nieuwe GRP is in beide gemeenten enthousiast ontvangen. Vanwege de inhoudelijke speerpunten, maar zeker ook wat betreft de vorm. Het Beeldend GRP maakt de complexe wereld van riolering en water met de omgeving toegankelijk

voor een brede groep. Dat is een belangrijke opmaat naar grotere betrokkenheid vanuit inwoners en bedrijven. Vaak weten inwoners zelf het beste wat er in hun woonomgeving gebeurt, zoals bij hevige neerslag. Deze kennis is van grote waarde bij het bepalen van maatregelen om bijvoorbeeld wateroverlast te voorkomen en hittestress en droogte tegen te gaan. De gemeenten gaan de komende jaren graag het gesprek aan met alle partijen die van belang zijn om samen het nieuwe rioleringsplan tot uitvoering brengen.

Auteurs:

- *Wiely Lüttmer, senior beleidsadviseur waterketen waterschap Vechtstromen*
- *Arend van de Wetering, beleidsmedewerker civiele techniek Bestuursdienst Ommen-Hardenberg*

Rioleringswerkzaamheden in de Berkenlaan in Hardenberg. Om de plannen en werkzaamheden inzichtelijker te maken voor de bewoners, heeft de gemeente een Beeldend GRP op laten stellen.